

కైవల్యోపనిషద్వేద్యం కైవల్యానన్తతున్దిలమ్ |
కైవల్యగిరిజారామం స్వమాత్రం కలయేఽన్వహమ్ ||

ఓం సహనావవతు | సహ నౌ భునక్తు | సహ వీర్యం కరవావహై |
తేజస్వినావధీతమస్తు | మా విద్విషావహై ||

|| ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః ||

ప్రథమః ఖణ్డః

ఓం అథాశ్వలాయనో భగవన్తం పరమేష్ఠినముపసమేత్యోవాచ |
అధీహి భగవన్బ్రహ్మవిద్యాం వరిష్ఠాం సదా సద్భిః సేవ్యమానాం నిగూఢామ్ |
యథాఽచిరాత్సర్వపాపం వ్యపోహ్య పరాత్పరం పురుషం యాతి విద్వాన్ || ౧ ||

తస్మై స హోవాచ పితామహశ్చ శ్రద్ధాభక్తిధ్యానయోగాదవైహి || ౨ ||

న కర్మణా న ప్రజయా ధనేన త్యాగేనైకే అమృతత్వమానశుః |
పరేణ నాకం నిహితం గుహాయాం విభ్రాజతే యద్యతయో విశన్తి || ౩ ||

వేదాన్తవిజ్ఞానసునిశ్చిత్తార్థాః సంన్యాసయోగాద్యతయః శుద్ధసత్త్వాః |
తే బ్రహ్మలోకేషు పరాన్తకాలే పరామృతాః పరిముచ్యన్తి సర్వే || ౪ ||

వివిక్తదేశే చ సుఖాసనస్థః శుచిః సమగ్రీవశిరఃశరీరః |
అన్త్యాశ్రమస్థః సకలేన్ద్రియాణి నిరుధ్య భక్త్యా స్వగురుం ప్రణమ్య || ౫ ||

హృత్పుణ్డరీకం విరజం విశుద్ధం విచిన్త్య మధ్యే విశదం విశోకమ్ |
అచిన్త్యమవ్యక్తమన్తరూపం శివం ప్రశాన్తమమృతం బ్రహ్మయోనిమ్ || ౬ ||

తమాదిమధ్యాన్తవిహీనమేకం విభుం చిదానన్తమరూపమద్భుతమ్ |
ఉమాసహాయం పరమేశ్వరం ప్రభుం త్రిలోచనం నీలకణ్ఠం ప్రశాన్తమ్ |
ధ్యాత్వా మునిర్గచ్ఛతి భూతయోనిం సమన్తసాక్షిం తమసః పరస్తాత్ || ౭ ||

స బ్రహ్మ స శివః సేన్ద్రః సోఽక్షరః పరమః స్వరాట్ |
స ఏవ విష్ణుః స ప్రాణః స కాలోఽగ్నిః స చన్ద్రమాః || ౮ ||

స ఏవ సర్వం యద్భూతం యచ్ఛ భవ్యం సనాతనమ్ |
 జ్ఞాత్వా తం మృత్యుమత్యేతి నాన్యః పథా విముక్తయే || ౯ ||
 సర్వభూతస్థమాత్మానం సర్వభూతాని చాత్మని |
 సమృశ్యన్బ్రహ్మ పరమం యాతి నాన్యేన హేతునా || ౧౦ ||
 ఆత్మానమరణం కృత్వా ప్రణవం చోత్తరారణమ్ |
 జ్ఞాననిర్మథనాభ్యాసాత్పాపం దహతి పణితః || ౧౧ ||
 స ఏవ మాయాపరిమోహితాత్మా శరీరమాస్థాయ కరోతి సర్వమ్ |
 స్త్రియన్నపానాదివిచిత్రభోగైః స ఏవ జాగ్రత్పరితృప్తిమేతి || ౧౨ ||
 స్వప్నే స జీవః సుఖదుఃఖభోక్తా స్వమాయయా కల్పితజీవలోకే |
 సుషుప్తికాలే సకలే విలీనే తమోఽభిభూతః సుఖరూపమేతి || ౧౩ ||
 పునశ్చ జ్ఞాన్తరకర్మయోగాత్స ఏవ జీవః స్వపితి ప్రబుద్ధః |
 పురత్రయే క్రీడతి యశ్చ జీవస్తతస్తు జాతం సకలం విచిత్రమ్ |
 ఆధారమానన్దమఖణ్ణబోధం యస్మిల్లయం యాతి పురత్రయం చ || ౧౪ ||
 ఏతస్మాజ్ఞాయతే ప్రాణో మనః సర్వేన్ద్రియాణి చ |
 ఖం వాయుర్జ్యోతిరాపశ్చ పృథివీ విశ్వస్య ధారిణీ || ౧౫ ||
 యత్పరం బ్రహ్మ సర్వాత్మా విశ్వస్యాయతనం మహత్ |
 సూక్ష్మాత్సూక్ష్మతరం నిత్యం స త్వమేవ త్వమేవ తత్ || ౧౬ ||
 జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యాదిప్రపంచం యత్ప్రకాశతే |
 తద్బ్రహ్మోహమితి జ్ఞాత్వా సర్వబన్ధైః ప్రముచ్యతే || ౧౭ ||
 త్రిషు ధామసు యద్భోగ్యం భోక్తా భోగశ్చ యద్భవేత్ |
 తేభ్యో విలక్షణః సాక్షీ చిన్మాత్రోఽహం సదాశివః || ౧౮ ||
 మయ్యేవ సకలం జాతం మయి సర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ |
 మయి సర్వం లయం యాతి తద్బ్రహ్మాద్వయమస్మ్యహమ్ || ౧౯ ||
 || ఇతి ప్రథమః ఖణ్డః ||

ద్వితీయః ఖణ్డః

అణోరణీయానహమేవ తద్వన్మహానహం విశ్వమహం విచిత్రమ్ |
పురాతనోఽహం పురుషోఽహమీశో హిరణ్మయోఽహం శివరూపమస్మి || ౨౦ ||

అపాణిపాదోఽహమచిన్త్యశక్తిః పశ్యామ్యచక్షుః స శృణోమ్యకర్ణః |
అహం విజానామి వివిక్తరూపో న చాస్తి వేత్తా మమ చిత్సదాఽహమ్ || ౨౧ ||
వేదైరనేకైరహమేవ వేద్యో వేదాన్తకృద్వేదవిదేవ చాహమ్ |
స పుణ్యపాపే మమ నాస్తి నాశో న జన్మ దేహేన్ద్రియబుద్ధిరస్తి || ౨౨ ||

స భూమిరాపో న చ వహ్నిరస్తి న చానిలో మేఽస్తి న చామ్బరం చ |
ఏవం విదిత్వా పరమాత్మరూపం గుహాశయం నిష్కలమద్వితీయమ్ || ౨౩ ||
సమస్తసాక్షిం సదసద్విహీనం ప్రయాతి శుద్ధం పరమాత్మరూపమ్ ||

యః శతరూద్రియమధీతే సోఽగ్నిపూతో భవతి సురాపానాత్పూతో భవతి
స బ్రహ్మహత్యాయాః పూతో భవతి స సువర్ణస్తేయాత్పూతో భవతి
స కృత్యాకృత్యాత్పూతో భవతి తస్మాదవిముక్తమాశ్రితో
భవత్త్విత్యాశ్రమీ సర్వదా సకృద్వా జపేత్ ||

అనేన జ్ఞానమాప్నోతి సంసారార్ణవనాశనమ్ | తస్మాదేవం విదిత్వైవం కైవల్యం
పదమశ్నుతే కైవల్యం పదమశ్నుత ఇతి || ౨౪ ||

|| ఇతి ద్వితీయః ఖణ్డః ||

ఓం సహనావవతు | సహ నౌ భునక్తు | సహ వీర్యం కరవావహై |
తేజస్వినావధీతమస్తు | మా విద్విషావహై ||

|| ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః ||

|| ఇత్యథర్వవేదీయా కైవల్యోపనిషత్సమాప్తా ||